

APSTIPRINĀTS
Ar Valsts tiesu ekspertīžu biroja vadītāja
02.07.2018. rīkojumu Nr.323

Valsts tiesu ekspertīžu
birojs

2017. GADA PUBLISKAIS PĀRSKATS

Rīga 2018

Saturs

1. Pamatinformācija.....	3
1.1. Juridiskais statuss.....	3
1.2. Funkcijas un darbības virzieni	3
1.3. Budžeta programmas	4
1.4. Pārskata gada galvenie uzdevumi	4
2. Finanšu resursi un darbības rezultāti	5
2.1. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums	5
2.2. Darbības rezultāti un to izpildes analīze.....	6
2.2.1. Objektīvas, tiesiskas un zinātniski pamatotas ekspertīzes.....	6
2.2.2. Mācību metodiskais darbs ar klientiem	10
2.2.3. Prezentācijas un zinātniskās publikācijas	10
2.2.4. Dalība Eiropas Tiesu ekspertīžu iestāžu asociācijā un ekspertu darba grupās	11
2.2.5. Dalība Baltijas valstu tiesu ekspertīžu iestāžu asociācijā.....	11
2.2.6. Starptautiskā sadarbība CEPOL ietvaros.....	12
2.2.7. Dalība starptautiskos projektos.....	12
2.3. Maksas pakalpojumi	12
2.4. Kvalitātes vadības sistēmas uzturēšana un pilnveidošana	13
2.5. Klientu aptauja.....	14
3. Personāls.....	14
4. Komunikācija ar sabiedrību.....	16
5. Plānotie pasākumi 2018. gadā	16

1. Pamatinformācija

1.1. Juridiskais statuss

Valsts tiesu ekspertīžu birojs (turpmāk — birojs) ir Tieslietu ministrijas pakļautībā esoša tiešās pārvaldes iestāde. Biroja mērķis ir nodrošināt objektīvu, tiesisku un zinātniski pamatotu tiesu ekspertīzi tiesas (tiesneša), prokuratūras un izmeklēšanas iestāžu uzdevumā.

Biroja darbības mandātu un kompetenci nosaka Ministru kabineta 2004. gada 14.septembra noteikumi Nr. 793 „Valsts tiesu ekspertīžu biroja nolikums”, Ministru kabineta 2016. gada 20. decembra noteikumi Nr. 835 "Noteikumi par tiesu ekspertīžu iestāžu sarakstu un tiesu ekspertu specialitāšu klasifikatoru".

1.2. Funkcijas un darbības virzieni

Atbilstoši nolikumam birojs:

- veic tiesu ekspertīzes (turpmāk – ekspertīzes) kriminālprocesa, civilprocesa un administratīvā procesa ietvaros;
- veic ekspertīzes pēc juridisko un fizisko personu pieprasījuma;
- veic konsultatīvi metodisko darbu jautājumos par zinātniski tehnisko līdzekļu lietošanu lietisko pierādījumu izņemšanā, nostiprināšanā un glabāšanā, kā arī uz ekspertīzi sūtāmo materiālu sagatavošanā un noformēšanā.

Funkciju izpildes nodrošināšanai birojs:

- izstrādā un ievieš tiesu ekspertu (turpmāk – ekspertu) darbā jaunas pētījumu metodes un tehniskos līdzekļus, pamatojoties uz zinātnes sasniegumiem un ekspertīžu prakses apkopojumiem;
- izstrādā informatīvos un metodiskos materiālus;
- veic mācību metodisko un informatīvo darbu ar tiesībaizsardzības iestāžu darbiniekiem;
- veic zinātniski praktiskos pētījumus dažādos ekspertīžu veidos.

Atbilstoši savai kompetencei birojs:

- sagatavo valsts investīciju un starptautisku programmu projektu pieteikumus, kā arī sekmē investīciju programmu īstenošanu;
- sniedz Tieslietu ministrijai priekšlikumus normatīvo aktu izstrādē;
- sadarbojas ar starptautiskajām organizācijām un citu valstu tiesu ekspertiestādēm, organizē starptautiskas apspriedes un konferences ekspertīžu jautājumos un piedalās to darbā;
- pieprasa un saņem biroja darbam nepieciešamo informāciju no citām valstīm saskaņā ar starpvalstu līgumiem.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2016. gada 20. decembra noteikumiem Nr. 835 "Noteikumi par tiesu ekspertīžu iestāžu sarakstu un tiesu ekspertu specialitāšu klasifikatoru" birojs ir vienīgā ekspertīžu iestāde valstī, kas nodrošina augsnes izpēti, augu valsts objektu izpēti, ceļu satiksmes negadījumu izpēti, krāsu un polimēru materiālu un pārklājumu izpēti, rakstīta teksta lingvistisko izpēti, reljefo identifikācijas zīmju izpēti, stikla, keramikas un to izstrādājumu izpēti. Birojs nodrošina arī daktiloskopisko ekspertīzi, t.i. daktiloskopisko identifikāciju un papillārlīniju pēdu vizualizēšanu, dokumentu tehnisko izpēti, dokumentu

materiālu izpēti, informācijas tehnoloģiju izpēti, metālu un sakausējumu izpēti, naftas produktu un viegli uzliesmojošo šķidrums izpēti, šķiedru materiālu un dzīvnieku matu izpēti, šāviena pēdu ķīmisko izpēti, rokraksta un paraksta izpēti, homoskopisko pēdu izpēti, mehanoskopisko pēdu izpēti.

1.3. Budžeta programmas

Biroja darbība 2017. gadā finansēta no valsts pamatbudžeta programmas 03.04.00 „Tiesu ekspertīžu veikšana”, programmas 99.00.00 “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem” un 70.10.00 “Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu un pasākumu īstenošana”.

1.4. Pārskata gada galvenie uzdevumi

Galvenie uzdevumi pārskata gadā bija:

1. apliecināt biroja kvalitātes pārvaldības sistēmas efektivitāti, uzturot biroja akreditāciju un biroja kompetences atzīšanu akreditācijas sfērā ietvertajās ekspertīžu jomās, un paplašināt biroja akreditācijas sfēru ar dokumentu materiālu un augu valsts objektu izpēti ekspertīžu jomu;
2. uzlabot biroja sniegto pakalpojumu kvalitāti, pēc iespējas samazinot ekspertīžu veikšanas termiņus;
3. turpināt jaunu ekspertu apmācību – pabeigt apmācības četriem eksperta kandidātiem un paplašināt ekspertu kompetenci, trim ekspertiem pabeidzot apmācību papildus specialitātē;
4. piedalīties deviņu ENFSI darba grupu darbā, kas saistītas ar biroja kompetencē esošajām ekspertu specialitātēm;
5. organizēt ENFSI Dokumentu izpēti ekspertu darba grupas sanākumi Rīgā;
6. piedalīties 12 ENFSI prasmes pārbaudēs, 4 *Collaborative Testing Services, Inc.* prasmes pārbaudēs un vienā *Forensic Testing Services* prasmes pārbaudē;
7. piedalīties Septītajā Baltijas valstu rokrakstu un dokumentu ekspertu prasmes pārbaudē;
8. sagatavot divas prasmes pārbaudes ENFSI dalībvalstu tiesu ekspertīžu iestādēm botānikas un šķiedru izpēti jomā;
9. organizēt ekspertu kvalifikācijas paaugstināšanu Eiropas valstu ekspertīžu iestādēs un laboratorijās;
10. veikt pētījumus par digitālās drukas iekārtas tonera izpēti, stikla lodītēm gaismu atstarojošajos materiālos, sēklu un sēņu micēlija dīgšanas pārbaudes iespējām gāzu skaitītāju un plombu trasoloģiskās izpēti iespējām un piedalīties pētījumā par ceļu satiksmes drošību ietekmējošiem faktoriem;
11. īstenot Eiropas Savienības Tiesiskuma programmas līdzfinansētu projektu “Atrodi tiesu ekspertu” sadarbībā ar Lietuvas Tiesu ekspertīžu centru, Lietuvas Policijas Tiesu ekspertīžu centru un Igaunijas Tiesu ekspertīžu institūtu;
12. piedalīties Tiesu administrācijas īstenojamā projektā “Justīcija attīstībai”;
13. piedalīties ENFSI 2014. gada monopolprogrammas projekta “Eiropas mēroga datubāzu izveide tiesu ekspertīzes jomā” N5 aktivitātes īstenošanā;
14. piedalīties Lietuvas vadīta mērķsadarbības projekta "Uz apģērba atstāto pēdu apstrāde - no nozieguma vietas līdz tiesu eksperta atzinumam" (CRO TRACE) īstenošanā;
15. paaugstināt tiesnešu un tiesībsargājošo iestāžu darbinieku kompetenci, organizējot 8 seminārus tiesu ekspertīžu jautājumos.

2. Finanšu resursi un darbības rezultāti

2.1. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums

Biroja kopējais plānotais budžets pārskata gadā EUR 1 357 025, t.sk. programmas 03.04.00 „Tiesu ekspertīžu veikšana” EUR 1 243 903, programmas 99.00.00 “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem” līdzekļi EUR 29 886 un no programmas 70.10.00 “Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu un pasākumu īstenošana” līdzekļiem EUR 83 236.

Kopējais finansējuma izlietojums 2017. gadā un tā salīdzinājums ar 2016. gadu atspoguļots 1. tabulā.

1.tabula

Valsts pamatbudžeta izpildes kopsavilkums (euro)

Finansiālie rādītāji	2016. gadā (faktiskā izpilde)	2017. gadā	
		Apstiprināts likumā	Faktiskā izpilde
1.Finanšu resursi izdevumu segšanai	1 288 387	1 357 025	1 351 821
1.1.dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	1 213 606	1 299 454	1 296 619
1.2.maksas pakalpojumiem un citi pašu ieņēmumi	37 663	26 729	37 102
1.3.ārvalstu finanšu palīdzība	37 118	30 842	18 100
2.Izdevumi (kopā)	1 264 674	1 374 804	1 359 088
2.1.uzturēšanas izdevumi	949 002	1 116 648	1 100 955
2.1.1.kārtējie izdevumi	945 252	1 112 892	1 097 205
<i>t.sk. atlīdzība</i>	773 939	913 573	903 121
2.1.4.kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	3 750	3 756	3 750
2.2.izdevumi kapitālieguldījumiem	315 672	258 156	258 133

Pamatbudžeta programmas 03.04.00 „Tiesu ekspertīžu veikšana” finansējums un tā izlietojums atspoguļots 2. tabulā.

2.tabula

Pamatbudžeta programmas
03.04.00 „Tiesu ekspertīžu veikšana” finansējums un tā izlietojums (euro)

Finansiālie rādītāji	2016. gadā (faktiskā izpilde)	2017. gadā	
		Apstiprināts likumā	Faktiskā izpilde
1.Finanšu resursi izdevumu segšanai	959 398	1 243 903	1 254 269
1.1.dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	921 735	1 217 174	1 217 167
1.2.maksas pakalpojumiem un citi pašu ieņēmumi	37 663	26 729	37 102
2.Izdevumi (kopā)	953 464	1 243 903	1 243 863
2.1.uzturēšanas izdevumi	925 139	1 029 741	1 029 701
2.1.1.kārtējie izdevumi	921 389	1 025 985	1 025 951
<i>t.sk. atlīdzība</i>	756 110	876 980	876 980
2.1.4.kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	3 750	3 756	3 750
2.2.izdevumi kapitālieguldījumiem	28 325	214 162	214 162

Pamatbudžeta programmas 99.00.00 “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem” līdzekļu izlietojums redzams 3.tabulā.

3.tabula

Pamatbudžeta programmas 99.00.00 „Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem” finansējums un tā izlietojums (euro)

Finansiālie rādītāji	2016. gadā (faktiskā izpilde)	2017. gadā	
		Apstiprināts likumā	Faktiskā izpilde
1.Finanšu resursi izdevumu segšanai	281 975	29 886	29 862
1.1.dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	281 975	29 886	29 862
2.Izdevumi (kopā)	281 975	29 886	29 862
2.1.uzturēšanas izdevumi	0	7 382	7 381
<i>2.1.1.kārtējie izdevumi</i>	<i>0</i>	<i>7 382</i>	<i>7 381</i>
2.2.izdevumi kapitālieguldījumiem	281 975	22 504	22 481

Pamatbudžeta programmas 70.10.00 “Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu un pasākumu īstenošana” finansējums un tā izlietojums redzams 4.tabulā.

4.tabula

Pamatbudžeta programmas
70.10.00 “Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu un pasākumu īstenošana” finansējums un tā izlietojums (euro)

Finansiālie rādītāji	2016. gadā (faktiskā izpilde)	2017. gadā	
		Apstiprināts likumā	Faktiskā izpilde
1.Finanšu resursi izdevumu segšanai	47 014	83 236	67 690
1.1.dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	9 896	52 394	49 590
1.3.ārvalstu finanšu palīdzība	37 118	30 842	18 100
2.Izdevumi (kopā)	29 235	101 015	85 363
2.1.uzturēšanas izdevumi	23 863	79 525	63 873
<i>2.1.1.kārtējie izdevumi</i>	<i>23 863</i>	<i>79 525</i>	<i>63 873</i>
<i>t.sk. atlīdzība</i>	<i>17 829</i>	<i>36 593</i>	<i>26 141</i>
2.2.izdevumi kapitālieguldījumiem	5 372	21 490	21 490

2.2. Darbības rezultāti un to izpildes analīze

2.2.1. Objektīvas, tiesiskas un zinātniski pamatotas ekspertīzes

Pārskata gadā birojā veikto tiesu ekspertīžu kopskaits (tai skaitā neizpildītās no 2016. gada) ir 1798, kas salīdzinājumā ar 2016. gadu ir par 231 ekspertīzēm jeb ~ 11 % mazāk. Tiesu ekspertīžu skaits salīdzinājumā ar 2016. gadu palielinājies daktiloskopiskās identifikācijas un trasoloģijas jomā un aptuveni divas reizes palielinājies datu nesēju apskašu skaits. Tiesu ekspertīžu skaits visvairāk samazinājies krāsu materiālu, šāviena pēdu, reljefo

numura zīmju un rokraksta izpētes jomā, kā arī 45 datu nesēju apskates (2016. g. – 22) pirms lēmuma par ekspertīzes veikšanu pieņemšanas.

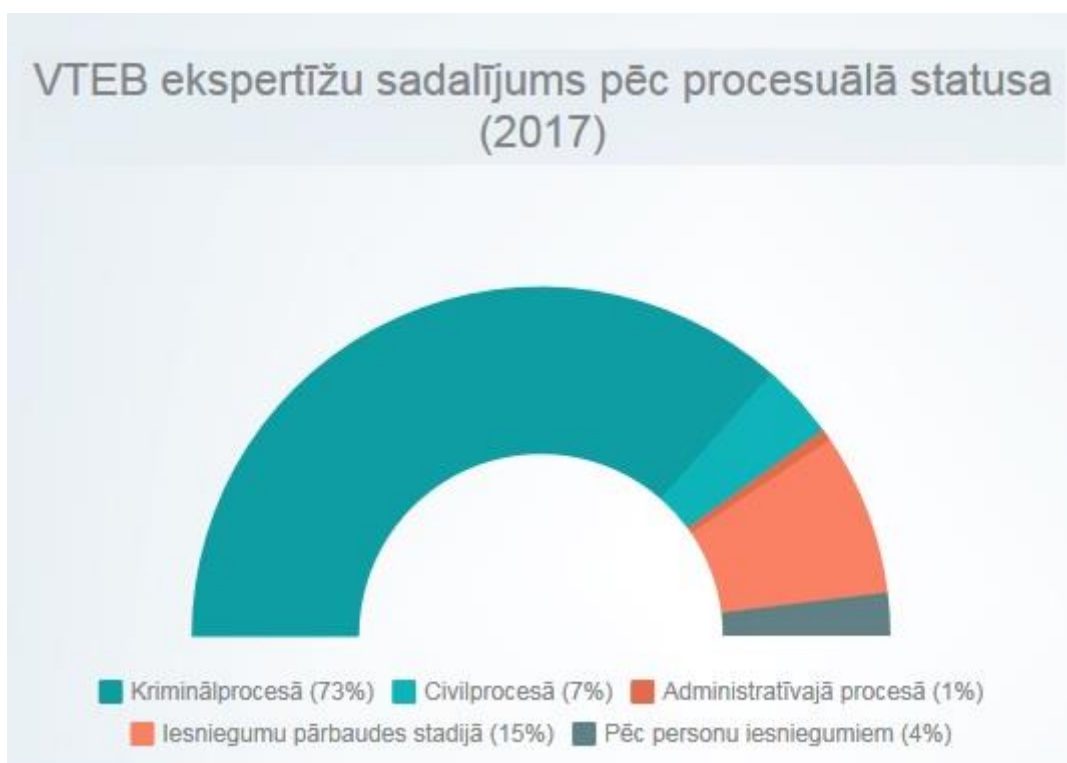
Pārskata gadā biroja veikto ekspertīžu skaits un sadalījums pa jomām ir apkopots 5.tabulā.

5.tabula

2017.gadā veiktās ekspertīzes

Nr.p.k.	Ekspertīžu specialitāte	Ekspertīžu skaits	
		2016. gadā	2017. gadā
1.	Augsnes izpēte	3	4
2.	Ceļu satiksmes negadījumu izpēte	632	603
3.	Šķiedru materiālu un dzīvnieku matu izpēte	28	20
4.	Augu valsts objektu izpēte	66	58
5.	Daktiloskopiskā identifikācija	41	69
6.	Papillārlīniju pēdu vizualizēšana	98	87
7.	Dokumentu tehniskā izpēte	78	79
8.	Reljefo identifikācijas zīmju izpēte	141	110
9.	Informācijas tehnoloģiju izpēte	65	50
		22 datu nesēju apskates	45 datu nesēju apskates
10.	Ķīmiskā ekspertīze	18	20
11.	Dokumentu materiālu izpēte	9	9
12.	Krāsu un polimēru materiālu un pārklājumu izpēte	302	194
13.	Metālu un sakausējumu izpēte	20	15
14.	Naftas produktu un viegli uzliesmojošo šķidrumu izpēte	25	22
15.	Stikla, keramikas un to izstrādājumu izpēte	47	37
16.	Šāviena pēdu ķīmiskā izpēte	40	22
17.	Rakstīta teksta lingvistiskā izpēte	2	1
18.	Rokraksta un paraksta izpēte	318	252
19.	Trasoloģiskā izpēte	74	101
	Kopā gadā	2029	1798

Veikto ekspertīžu sadalījums pēc procesuālā statusa redzams 1. attēlā. Lielākā daļa no ekspertīzēm 2017. gadā ir noteiktas kriminālprocesā (72 %) vai iesniegumu pārbaudes stadijā (15 %). Civilprocesā ir noteiktas 7 %, bet administratīvajā procesā tikai 1 % no kopējā ekspertīžu skaita. Ekspertīzes, pamatojoties uz personu iesniegumiem, veido aptuveni 4 % no kopējā ekspertīžu skaita.

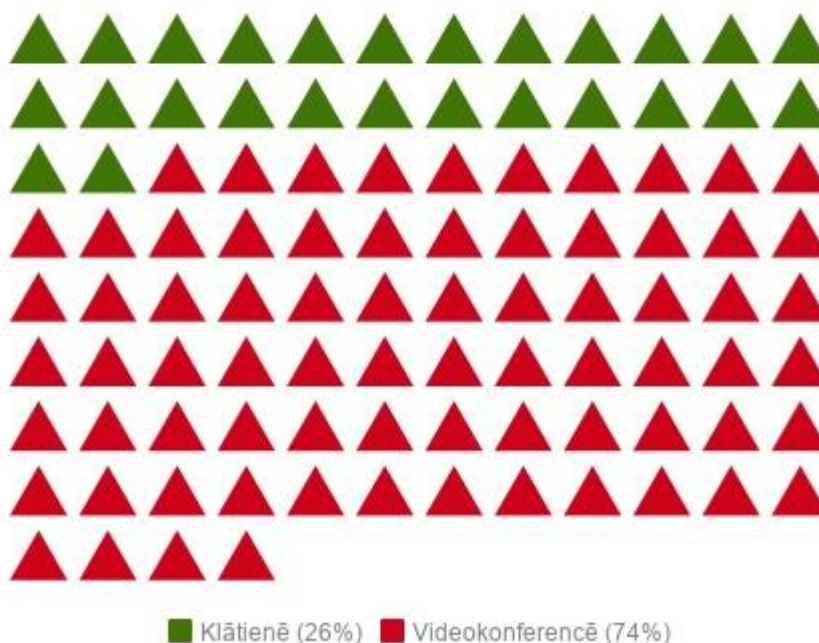

Vidējais ekspertīžu veikšanas ilgums pārskata gadā salīdzinājumā ar iepriekšējo pārskata periodu ir saglabājies iepriekšējā gada līmenī - 34 dienas.

Birojā turpinās iepriekšējo gadu prakse, ka eksperta atzinumu pārbauda otrs jeb „ēnu” eksperts, šādi nodrošinot eksperta atzinuma augstāku kvalitāti un rezultātu objektivitāti.

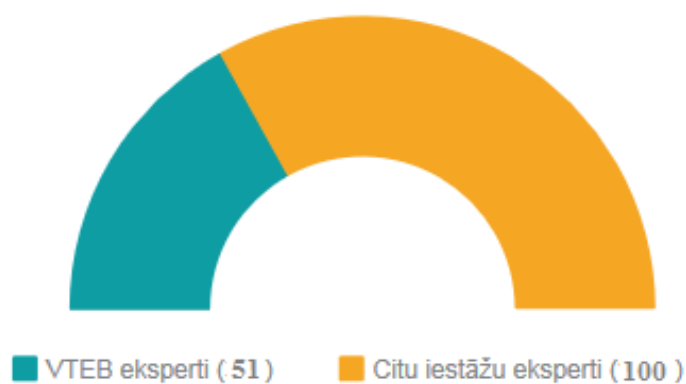
Biroja eksperti 2017. gadā 69 reizes piedalījušies tiesas sēdēs.

VTEB ekspertu dalība tiesas sēdēs (2017)

Birojā kopš 2012. gada ir pieejamas divas videokonferences iekārtas, kas ļauj ekspertu nopratināšanu tiesās veikt attālināti. Pārskata gadā notikušas 151 videokonferences, no kurām 51 piedalījušies biroja eksperti, bet 100 - notikušas ar citu iestāžu ekspertu dalību (skat. 3. attēlu).

Eksperti, kas nopratināti, izmantojot VTEB videokonferenču iekārtas (2017)

2.2.2. Mācību metodiskais darbs ar klientiem

Lai paaugstinātu tiesībsargājošo iestāžu darbinieku kompetenci ekspertīžu jautājumos, pārskata gadā turpināts darbs ar klientiem, organizētas divas mācību vizītes birojā prokuroriem, prokurora amata kandidātiem, viens seminārs Rīgas Apgabaltiesas tiesnešiem un Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes darbiniekiem par paraugu izņemšanu un paraugu piesārņojuma novēršanas pasākumiem, notikuši 9 praktiskie semināri un lekcijas Valsts policijas Daugavpils, Gulbenes, Rēzeknes, Cēsu, Valmieras, Liepājas, Ventspils un Jelgavas reģionālajos iecirkņos un ceļu policijas Liepājas reģionālajā iecirknī. Turpinās lekciju kurss Tiesnešu mācību centrā tiesnešiem, prokuroriem un advokātiem.

Biroja mājaslapā ievietota un regulāri atjaunināta informācija par aktuālajiem ekspertīžu izpildes termiņiem, kā arī ir pieejami biroja ekspertu izstrādātie ieteikumi ekspertīzes materiālu sagatavošanai. Mājaslapā ir izveidota atsevišķa sadaļa *Noderīgi ekspertīžu noteicējiem*, kurā iespējams ātri atrast biroja klientiem aktuālu informāciju.

2.2.3. Prezentācijas un zinātniskās publikācijas

Biroja darbinieki snieguši prezentācijas un ziņojumus ekspertīžu jautājumiem veltītās konferencēs un semināros, kā arī sagatavojuši publikācijas:

- prezentāciju *“APST WG CE Basic Forensic Botany plant identification”* Augu, dzīvnieku un augsnes pēdu ekspertu darba grupas sanāksmē Budapeštā, Ungārijā;
- prezentācijas *„20th century painting substituted as 19th century painting”* un *“ETHG Fibres PT/CE 2017 – Results”* Šķiedru un matu ekspertu darba grupas sanāksmē Leidenā, Nīderlandē;
- stenda ziņojumu *„Glass beads for traffic paints”* ENFSI Krāsu un stikla ekspertu darba grupas sanāksmē Atēnās, Grieķijā;
- prezentāciju *„ European Document Experts Working Group (EDEWG) – BPM or/and SOP”* ENFSI Kvalitātes un kompetences koordinēšanas darba grupas sākumā Bledā, Slovēnijā;
- stenda ziņojumi *„Sticky evidence”* un *“Influence of the PC Operating System, Word Processor and Printer Driver on the Prints of the Inkjet Printer”* 13.starptautiskajā kriminālistikas simpozijā Bratislavā, Slovākijā;
- prezentācija *„Traffic accidents – cause and contribution factors based on the SFSB examinations in 2015”* Baltijas valstu ceļu satiksmes negadījumu izpētes ekspertu sanāksmē Viļņā, Lietuvā;
- prezentācija *„Big Data in Questioned document examination: Pen ink distribution”* ENFSI MP2014 N1 projekta sanāksmē Lisabonā, Portugālē;
- prezentācijas *„Paper examination”* un *“News from MP2014 N5”* *„Elimination of identified risks – How to use “Mikrosil” to compensate paper impact during the IR luminescence examination with VSC”*, *„Validation of VSC 8000”*, *„Results of CE of Documents 2017”* un *“Toner examination”*, *„Report for Baltic CE No.7”* un *“ENFHEX SC”*, *“Linguistic examination”*, *“How the test was made”*, *“The results of Baltic Handwriting test No.7”* un *“Внедрение системы качества в сфере исследования документов и почерка в ГБСЭ Латвии”* 7. Baltijas valstu rokrakstu un dokumentu ekspertu seminārā Rīgā;
- prezentācijas *“Project “Find a Forensic Expert””* un *“Forensic Examination in Latvia”* projekta *“Find a Forensic expert”* noslēguma sanāksmēs Viļņā, Lietuvā un Tallinā, Igaunijā un divās sanāksmēs Rīgā;
- prezentācijas *“Case assessment and interpretation: wording and scales”* un *“New equipment as well as new methods and innovative approaches to modern forensic*

problems/ Cooperation in organizing PTs/CEs/ Interpretation of results and verbal statement scale in Latvia” 1. Baltijas valstu ķīmisko un bioloģisko specialitāšu ekspertu sanāksmē Rīgā;

- stenda ziņojums “*The physical and chemical characteristics of the protective cover glass for the touch-screen devices*” Latvijas universitātes starptautiskajā simpozijā “Smiltis un stikls”.

2.2.4. Dalība Eiropas Tiesu ekspertīžu iestāžu asociācijā un ekspertu darba grupās

Birojs ir ENFSI biedrs kopš 1997. gada. Biroja eksperti kā pilntiesīgi biedri piedalās ENFSI Kvalitātes un kompetences koordinēšanas darba grupā, vienpadsmit ekspertu darba grupās. Biroja eksperti darbojas arī četru ENFSI ekspertu darba grupu vadības komitejās:

- rokrakstu ekspertu darba grupas Vadības komitejā;
- šķiedru un matu ekspertu darba grupas Vadības komitejā;
- dokumentu ekspertu darba grupas Vadības komitejā;
- dzīvnieku, augu un augsnes pēdu ekspertu darba grupas Vadības komitejā.

Pārskata gadā biroja eksperti piedalījās septiņās ENFSI ekspertu darba grupu vadības komiteju sanāksmēs un 11 ENFSI ekspertu darba grupu sanāksmēs – dokumentu ekspertu, rokrakstu ekspertu, informāciju tehnoloģiju ekspertu, digitālo attēlu ekspertu, daktiloskopijas ekspertu, šķiedru un matu ekspertu, krāsu un stikla ekspertu, ugunsgrēku un eksploziju izraisīto materiālu ekspertu, dzīvnieku, augu un augsnes pēdu ekspertu, šāviena pēdu ekspertu, ceļu satiksmes negadījumu izpētes ekspertu, kā arī Kvalitātes un kompetences koordinēšanas darba grupas sanāksmē.

2017.gada rudenī birojs organizēja ENFSI Dokumentu ekspertu darba grupas 17. sanāksmi un darba grupas Vadības komitejas sanāksmi. Dokumentu ekspertu darba grupas sanāksmē piedalījās 73 dalībnieki no 50 tiesu ekspertīžu tiesu ekspertīžu iestādēm, pārstāvot 27 valstis.

Dalība ENFSI birojam dod iespēju kopīgi ar citu dalībvalstu tiesu ekspertīžu iestādēm risināt aktuālas problēmas, izmantot datu bāzes un iegūt informāciju par jaunākajiem sasniegumiem un attīstības tendencēm tiesu ekspertīzes jomā. Ekspertiem ir iespēja piedalīties dažādu specialitāšu ekspertu darba grupās un kopējos projektos ekspertīzes jomā, izmantot starptautiskos fondus, kā arī nepieciešamības gadījumā sadarboties lietisko pierādījumu (pēdu, objektu) padziļinātā izpētē. Tāpat ENFSI dod iespēju nodrošināt darbiniekiem pieredzes apmaiņu un kvalifikācijas celšanu augsta līmeņa laboratorijās, nodrošināt ātru un pilnvērtīgu informācijas apmaiņu problemātisku jautājumu risināšanā, regulāri piedalīties starptautiskās prasmes pārbaudēs, kā arī iegūt akreditētu ekspertīžu iestāžu atbalstu un palīdzību starptautisko kvalitātes sistēmas standartu uzturēšanā ekspertīžu iestādē.

2.2.5. Dalība Baltijas valstu tiesu ekspertīžu iestāžu asociācijā

Baltijas valstu tiesu ekspertīžu iestāžu asociācijas (BVTEIA) mērķis ir veicināt Latvijas, Lietuvas un Igaunijas tiesu ekspertīžu iestāžu sadarbību. Pārskata gadā BVTEIA ietvaros birojs Rīgā organizēja 7. Baltijas valstu rokrakstu un dokumentu ekspertu semināru un 1. Baltijas valstu ķīmisko un bioloģisko specialitāšu ekspertu sanāksmi Rīgā. Biroja eksperti piedalījās arī Baltijas valstu Ceļu satiksmes negadījumu izpētes ekspertu ikgadējā sanāksmē Viļņā. Divi biroja eksperti stažējās Lietuvas Tiesu ekspertīžu centrā botānikas ekspertīžu jomā.

2.2.6. Starptautiskā sadarbība CEPOL ietvaros

Eiropas Savienības Tiesībaizsardzības iestāžu darbinieku apmācības aģentūras (CEPOL) apmaiņas programmas ietvaros biroja ekspertiem ir iespēja apmeklēt citu valstu tiesu ekspertīžu iestādes, kā arī uzņemt birojā ekspertus no citu valstu ekspertīžu iestādēm.

Pārskata periodā biroja eksperti CEPOL apmaiņas programmas ietvaros uzņēma pie sevis tiesu ekspertu no Vācijas, Čehijas un Slovākijas, kā arī paši pieredzes apmaiņas vizītē apmeklēja Slovākijas Tiesu ekspertīžu institūtu, Prāgas Kriminālistikas institūtu un Bavārijas pavalsts Kriminālizmeklēšanas biroja Tiesu ekspertīzes institūtu.

2.2.7. Dalība starptautiskos projektos

Birojs 2017. gadā turpināja darbu projektā „Atrodi tiesu ekspertu” (*Find a Forensic Expert*) (JUST/2014/JACC/AG/E-JU/6963). Pārskata periodā notika divas projekta sanāksmes (Viļņā un Rīgā), kurās piedalījās projekta dalībnieki no Baltijas valstīm. Projekts noslēdzās 2017. gada beigās un tā ietvaros tika izveidots vienots Baltijas valstu tiesu ekspertu reģistrs, tādējādi veicinot pārrobežu sadarbību tiesu ekspertīzes jomā. Projekta rezultātu prezentācija notika projekta noslēguma konferencēs Tallinā, Viļņā un divās konferencēs Rīgā. Jaunizveidotais Tiesu ekspertu reģistrs atbilstoši Tiesu ekspertu likuma 4.pantā pirmajai daļai ir publisks reģistrs un ir pieejams www.eksperti.ta.gov.lv.

2017. gadā birojs kā partnerorganizācija iesaistījās vairākos Eiropas Savienības finansētos projektos:

- *COST (European Cooperation in Science & Technology) Action CA16101 - Multimodal Imaging of FOREnsic Science Evidence - tools for Forensic Science;*
- monopolprojekta N1 *Big Data in Forensic Science* sanāksmēs;
- projekta “*Processing of traces on clothing – from crime scene to forensic experts report*” (CRO TRACE) ietvaros birojs veica Horvātijas tiesu ekspertu apmācību šāvienu pēdu izpētē;
- birojs turpināja darbu ENFSI 2014. gada monopolprogrammas projekta “Eiropas mēroga datubāzu izveide tiesu ekspertīzes jomā” (*Towards the Development of Pan-European Databases in Forensic Science*, TDPEDFS) aktivitātē N5. Projekta mērķis ir izstrādāt pirmo vienoto platformu dokumentu tehniskajā izpētē izmantoto datubāzu apvienošanai. Projekta izpildē iesaistīta 41 dalīborganizācija (galvenokārt Eiropas tiesu ekspertīžu iestādes) no 25 valstīm.

2017. gadā birojs turpināja darbu Tiesu administrācijas īstenotā projektā “Justīcija attīstībai”, kurš vērsts uz Latvijas komercdarbības vides uzlabošanu, nodrošinot vērienīgus kvalifikācijas pilnveides pasākumus tiesu sistēmas darbiniekiem un tiesu sistēmai piederīgajām amatpersonām – tiesnešiem, tiesu darbiniekiem, tiesu ekspertiem, prokuratūras un izmeklēšanas iestāžu amatpersonām un darbiniekiem, kā arī politikas veidotājiem. Projekta sadarbības partneri ir Augstākā tiesa, Iekšlietu ministrija un Prokuratūra. Projekta ietvaros 5 biroja eksperti piedalījās pieredzes apmaiņas braucienos uz Eiropas tiesu ekspertīžu iestādēm.

2.3. Maksas pakalpojumi

Birojs piedāvā maksas pakalpojumus - veic ekspertīzes pēc juridisku un fizisku personu iesniegumiem un tiesu lēmumiem civillietās visos biroja kompetencē esošajos ekspertīžu veidos.

Pārskata periodā maksas pakalpojumi līdz 7. septembrim sniegti atbilstoši cenrādim, kas apstiprināts ar Ministru kabineta 2013. gada 17. septembra noteikumiem Nr. 889 „Valsts tiesu ekspertīžu biroja maksas pakalpojumu cenrādis”. Sākot ar 2017. gada 8. septembri, maksas pakalpojumi sniegti pēc jauna cenrāža, Ministru kabineta 2017. gada 5. septembra noteikumi Nr. 530 „Valsts tiesu ekspertīžu biroja maksas pakalpojumu cenrādis”.

Birojam ir izveidota maksas pakalpojumu iesnieguma veidlapa, kas ir pieejama gan biroja mājaslapā, gan kancelejā, un kuru klientam ir iespējams aizpildīt arī iesnieguma iesniegšanas dienā birojā.

Pārskata periodā veiktas 126 maksas ekspertīzes, kas veidoja 7 % no kopējā ekspertīžu skaita. Ieņēmumi no maksas ekspertīzēm pārskata periodā EUR 20 544 jeb 1,64 % no biroja pamatbudžeta kopējiem ieņēmumiem.

2.4. Kvalitātes vadības sistēmas uzturēšana un pilnveidošana

Biroja kvalitātes politika ir orientēta uz efektīvas pārvaldības sistēmas uzturēšanu un nepārtrauktu pilnveidošanu birojā atbilstoši standarta LVS EN ISO/IEC 17025 „Testēšanas un kalibrēšanas laboratoriju kompetences vispārīgās prasības” prasībām, veicinot nekļūdīgu, precīzu procesu izpildi birojā, tādējādi apmierinot klientu prasības.

2017. gadā notika biroja atkārtotas novērtēšanas vizīte, kuras laikā vērtēja biroja darbības atbilstību LVS EN ISO/IEC 17025:2005 standartam un biroja kvalitātes pārvaldības sistēmas prasībām, kā arī tiesu ekspertu kompetenci dokumentu tehniskajā, dokumentu materiālu, rokrakstu, ceļu satiksmes negadījumu, botānikas izpētē un astoņās ķīmisko ekspertīžu jomās. Izvērtējot novērtēšanas vizītes rezultātus, Latvijas Nacionālais akreditācijas birojs pieņēma lēmumu piešķirt birojā akreditāciju līdz 2022. gada 19. jūnijam atbilstībai LVS EN ISO/IEC 17025:2005 standarta prasībām esošajā akreditācijas sfērā un paplašināt akreditācijas sfēru ar divām ekspertīžu jomām – dokumentu materiālu izpēti (četras metodes) un botānikas (viena metode) izpēti, kā arī vienu metodi krāsu un polimēru izpētes jomā.

Tieslietu ministrijas Iekšējā audita departaments pārskata gadā birojā veica divus auditus par ekspertīžu nodrošināšanu un valsts pārvaldes pakalpojumu sniegšanu.

2017. gadā biroja ~~tiesu~~ eksperti piedalījās 21 starptautiskā prasmes pārbaužu programmā un divās biroja iekšējās prasmes pārbaudēs, kopumā 11 tiesu ekspertīžu jomās:

- 9 ENFSI organizētās – rokrakstu, dokumentu tehniskajā un dokumentu materiālu izpētē, pirkstu pēdu vizualizācijā un identifikācijā, divās krāsu (krāsu pārklājumu un drošības tinšu) izpētes jomās, dzīvnieku matu, ugunsgrēku un viegli uzliesmojošo vielu izpētē,
- 4 *Collaborative Testing Service Inc.* organizētās – pirkstu pēdu identifikācijā, dokumentu tehniskajā, rīku pēdu un riepju pēdu izpētē;
- 1 *Forensic Testing Services* organizētā - līmlentu izpētes jomā;
- Baltijas valstu 7. prasmes pārbaudē rokrakstu un dokumentu izpētes jomā;
- Lietuvas Policijas tiesu ekspertīžu centra organizētā prasmes pārbaudē pirkstu pēdu vizualizācijā;
- Lietuvas Tieslietu ministrijas Tiesu ekspertīžu centra organizētās prasmes pārbaudēs informācijas tehnoloģiju un polimēru izpētē;
- divās iekšējās prasmes pārbaudēs dzīvnieku matu un transportlīdzekļu sadursmes mehānisma izpētē.

Biroja vadītāja pārskata gadā turpināja pildīt Tiesu ekspertu padomes priekšsēdētāja amata pienākumus.

Pārskata gadā Biroja eksperti turpināja darbu dažādu specialitāšu ekspertu apmācību programmu projektu izstrādē, piedalījās Tiesu ekspertu sertifikācijas komisijas darbā kā komisijas locekļi un kā pieaicinātie eksperti, kā arī recenzēja ekspertu kandidātu mācību ekspertīzes.

2.5. Klientu aptauja

Lai noskaidrotu biroja klientu vajadzības, uzlabotu sadarbību ar klientiem un pilnveidotu biroja darba kvalitāti, birojs kopš 2006. gada izplata klientu aptaujas anketas un analizē klientu sniegto informāciju.

2017. gadā saņemta 31 anketa no Valsts policijas darbiniekiem un vienas privātpersonas. Kopumā klientu novērtējums biroja darbam ir pozitīvs. Salīdzinot ar iepriekšējos gados veikto aptauju rezultātiem, paaugstinājies eksperta atzinumu kvalitātes vērtējums. 2017. gadā atzinumus par kvalitatīviem un objektīviem atzinuši 94% respondentu, 2016. gadā - 86%, bet 2015. gadā – 73%. Klientu apmierinātība ar ekspertīžu izpildes termiņiem saglabājusies līdzīga kā iepriekšējos gados (91% 2017. gadā, 89% 2016. gadā un 88% 2015. gadā). Pēdējos 5 gados no biroja organizēto apmācību dalībniekiem saņemtas tikai pozitīvas atsauksmes par apmācību kvalitāti, saņemti ieteikumi par apmācībām konkrētās ekspertīžu jomās. Visvairāk pieprasīta ir apmācība par jaunākajām ekspertīžu iespējām un autotehniskajām ekspertīzēm. Nemainīgi pozitīvas atsauksmes izteiktas par biroja darbinieku attieksmi pret klientiem un atsaucību, darbinieku profesionalitāti un kompetenci, biroja telpām un mājas lapā pieejamo informāciju. Būtiski aizrādījumi no klientiem 2017. gadā nav saņemti. Daļa klientu (71%) izteikuši vēlmi saņemt eksperta atzinumus ar ierakstītu pasta sūtījumu vai kurjerpastu.

Klientu izteiktos ierosinājumus un piezīmes birojs ņem vērā, novērtējot biroja darba efektivitāti un plānojot darbības uzlabojumus.

3. Personāls

Viens no būtiskiem biroja uzdevumiem ir ilgtermiņā piesaistīt profesionālus, zinošus un kompetentus speciālistus, nodrošinot sekmīgu birojam uzticēto funkciju izpildi.

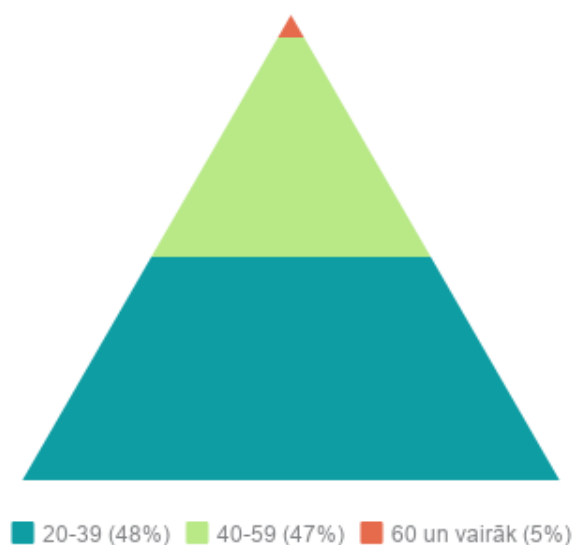
Biroja personāla politikas mērķis ir nodrošināt visus personāla vadības procesus, tostarp - personāla atlasīšanu, apmācību, novērtēšanu, karjeras attīstību. Personāla politika tiek īstenota atbilstoši biroja akreditācijas kritērijiem.

Pārskata gadā birojā bija 54 amata vietas, faktiski nodarbināto skaits – 47, no kuriem pēc nodarbinātības statusa - 38 ierēdņi un 9 darbinieki.

Pārskata gadā no birojā nodarbinātajiem 60 % bija sievietes un 40 % vīrieši.

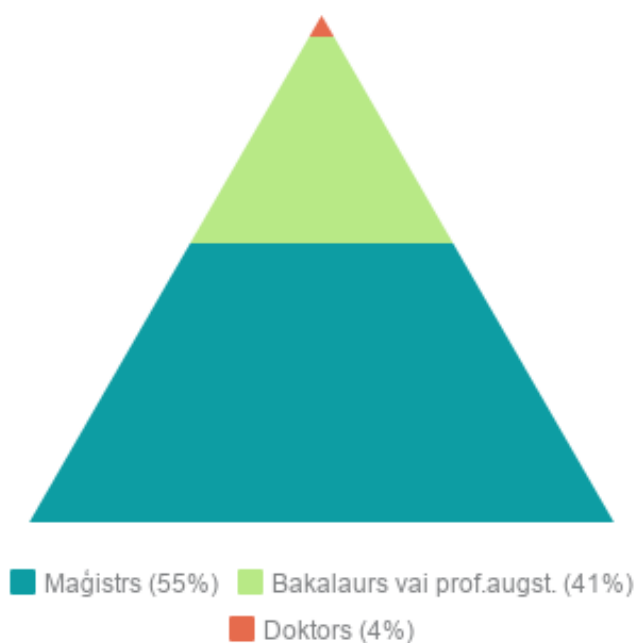
Nodarbināto vidējais vecums pārskata periodā (skat. 4. attēlu) bija 41 gads, 48 % no visiem nodarbinātajiem birojā bija vecumā no 20 līdz 39 gadiem, 47 % no visiem nodarbinātajiem bija vecumā no 40 līdz 59 gadiem, 5 % - 60 gadi un vairāk.

VTEB nodarbināto sadalījums pēc vecuma (2017)

96 % birojā nodarbināto (skat. 5. attēlu) ir augstākā izglītība. Tajā skaitā otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība vai bakalaura grāds ir 41 % nodarbināto, maģistra grāds ir 55 % nodarbināto, savukārt, doktora grāds – 4 % nodarbināto.

VTEB nodarbināto sadalījums pēc izglītības (2017)

Divi biroja darbinieki 2017. gadā turpināja 1. līmeņa profesionālās studijas, trīs darbinieki - mācības maģistrantūrā un divi – doktorantūrā, viens ieguva doktora grādu.

Lai nodrošinātu efektīvu izvirzīto uzdevumu veikšanu un mērķu sasniegšanu, birojs regulāri sekmē nodarbināto profesionālo zināšanu pilnveidošanu. Birojs organizē apmācības, izmantojot kā iekšējos, tā ārējos resursus, atbalstot dalību vietēja un starptautiska līmeņa mācībās, pieredzes apmaiņas pasākumos un ekspertu darba grupās.

2017. gadā septiņi biroja darbinieki tika apmācīti astoņās dažādās tiesu ekspertu specialitātēs. Piecās tiesu ekspertu specialitātēs iegūti tiesu eksperta sertifikāti, turklāt trīs tiesu eksperti ieguvuši sertifikātu otrā tiesu eksperta specialitātē. 23 darbinieki paaugstināja kvalifikāciju stažēšanās vizītēs, konferencēs, semināros ārvalstīs, tostarp Bavārijas pavalsts Kriminālizmeklēšanas biroja Tiesu ekspertīzes institūtā, Cīrihes Tiesu ekspertīžu institūtā, Nīderlandes Tiesu ekspertīžu institūtā, Slovākijas tiesu ekspertīžu institūtā, Prāgas tiesu ekspertīžu institūtā, kā arī Latvijā, piedaloties semināros unursos, kurus rīkojušas dažādas organizācijas – Valsts administrācijas skola, Tieslietu ministrija, Rīgas tehniskā universitāte, Latvijas universitāte, Valsts kanceleja, Valsts kontrole, Latvijas laboratoriju asociācija, Latvijas personāla vadīšanas asociācija, Informācijas tehnoloģiju un drošības incidentu novēršanas institūcija (CERT.LV), SIA „DATI group” u.c.

4. Komunikācija ar sabiedrību

Pārskata gadā informācija biroja interneta mājaslapā www.vteb.gov.lv regulāri aktualizēta gan latviešu, gan angļu valodā. Mājaslapas aktualitāšu sadaļā publicētas 79 relīzes par biroja aktualitātēm un organizētajiem pasākumiem, 63 no tām latviešu un 16 angļu valodā.

Preses relīzes par svarīgākajiem notikumiem un norisēm birojā publicētas arī Tieslietu ministrijas mājaslapā www.tm.gov.lv, Latvijas Vēstneša portālā www.lv.lv un žurnāla „Jurista vārds” portālā www.juristavards.lv

Informācija par biroju, tā sniegtajiem pakalpojumiem un maksas pakalpojumu izcenojumiem pieejama arī vienotajā valsts un pašvaldību pakalpojumu portālā www.latvija.lv.

Lai veicinātu biroja atpazīstamību sabiedrībā, kā arī palīdzētu jauniešiem izvēlēties profesiju un sagatavoties darba tirgum, biroja pārstāvji 2017. gadā piedalījās divu Rīgas vidusskolu Karjeras dienas pasākumā, “Ēnu dienas” pasākumā un valsts pārvaldes atvērto durvju dienas pasākumā.

5. Plānotie pasākumi 2018. gadā

2018. gadā plānoti šādi pasākumi:

1. apliecināt biroja kvalitātes pārvaldības sistēmas efektivitāti, uzturot biroja akreditāciju un biroja kompetences atzīšanu akreditācijas sfērā ietvertajās ekspertīžu jomās;
2. lai nodrošinātu kvalitatīvu, savlaicīgu ekspertīzi un paplašinātu ekspertu kompetenci, 2018. gadā birojs plāno:
 - 2.1. paplašināt ekspertu kompetenci, trīs ekspertiem pabeidzot apmācību papildu specialitātē;
 - 2.2. resertificēt ekspertus, kam 2018. gadā beidzas sertifikāta derīguma termiņš;
3. piedalīties desmit ENFSI ekspertu darba grupu sanāksmēs, kas saistītas ar biroja kompetencē esošajām tiesu ekspertīžu specialitātēm;
4. piedalīties 11 ENFSI, 2 *Collaborative Testing Services, Inc.* un 2 *Forensic Testing Services* organizētās ekspertu prasmes pārbaudēs;
5. organizēt Baltijas ekspertu pieredzes apmaiņas semināru Rīgā par bioloģisko un ķīmisko objektu izpēti;
6. veikt pētījumus VTEB tiesu ekspertīžu kompetences jomās;

7. turpināt lekciju darbu un praktiskās nodarbības izmeklēšanas, prokuratūras un tiesu darbiniekiem, organizējot 7 seminārus;
8. turpināt sadarbību ar citu valstu tiesu ekspertīžu iestādēm CEPOL apmaiņas programmas ietvaros;
9. īstenot Eiropas Savienības līdzfinansētu projektu “VTEB kapacitātes celšana dokumentu izpētes jomā”;
10. turpināt dalība projekta īstenošanā *COST action No CA16101 "MULTI-modal Imaging of FOREnsic SciEnce Evidence - tools for Forensic Science"*;
11. turpināt dalību ENFSI monopolprogrammas projektu īstenošanā:
 - 11.1. "Vienota datu platforma dažādu datubāzu un izpētes projektu informācijas savietošanai dokumentu izpētes jomā" N5 aktivitāte;
 - 11.2. "Virzība uz Eiropas tiesu ekspertīžu telpas izveidi" (STEFA) aktivitātes G1, G5 un G9;
 - 11.3. Ugunsgrēku un eksploziju izraisīto materiālu izpētes ekspertu darba grupas projekts "Eiropas degošo šķidrumu datu bāzes (IL Database) veidošana";
12. izstrādāt biroja stratēģiju 2019.-2021. gadam.